

Rainforest V

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

18 kwietnia 2016 - 21 maja 2016

Otwarcie wystawy: 18 kwietnia 2016

- **Godz. 18.00: spotkanie z Johnem Driscollem i Philem Edelsteinem.
Miejsce: Sala Muzeum Sztuki Nowoczesnej przy ul. Pańskiej 3.**
- **Godz. 20.30: koncert „Microphone” David Tudor (1970), „Impulsions” Phil Edelstein (2015), wykonanie: Composers Inside Electronics.
Miejsce: Audytorium na 1 piętrze w pawilonie Emilia, przy ul. Emilii Plater 51.**

Koncepcja: David Tudor

Realizacja: Composers Inside Electronics

Kuratorzy: Marta Dziewańska, Paweł Nowożycki

„Rainforest” to seria kompozycji legendarnego amerykańskiego pianisty i kompozytora Davida Tudora i dzieło rewolucyjne w dziedzinach muzyki awangardowej, elektronicznej, sztuki performansu i instalacji dźwiękowej.

Rozpoczęty w 1968 roku jako utwór towarzyszący choreografii Merce’a Cunninghama, „Rainforest” rozwijany był przez Tudora przez kolejne lata, przy czym od samego początku zakładał ożywienie i nadanie indywidualnego charakteru codziennym przedmiotom. Przy użyciu podstawowych technologii (mikrofony, głośniki, amplifikatory) pasywne i nieme rzeczy zyskiwały swój słyszalny wymiar. Z czasem, odrębne przedmioty/instrumenty były łączone w grupy, tworząc swoiste systemy działające jak orkiestra, a jednocześnie zbudowane tak, że oprócz wytwarzania własnych dźwięków odbijały też i reagowały na brzmienia pozostałych instrumentów. Tym samym tworzyły one dynamiczne, nielinarne i samo-zapętłające się układy – krótsze lub dłuższe utwory zbudowane na dialogu i przypadku. Przełom nadszedł w 1973 roku, gdy Tudor do współpracy zaprosił zaprzyjaźnionych artystów i kompozytorów, pośród których znaleźli się John Driscoll, Phil Edelstein oraz Matt Rogalsky. To oni nadali jej wymiar instalacji: aby prace mogły jeszcze aktywniej między sobą rezonować, zostały podwieszane w przestrzeni – ten element zachwyił Tudora, a praca zyskała charakter wizualny. W tym sensie „Rainforest IV” to unikalny projekt, który zrewolucjonizował ideę instalacji dźwiękowej, sztuki

performansu oraz sound art. W latach 70. nie miał swojego odpowiednika, instalacja ta ucieleśniała koncepcję architektury dźwiękowej Davida Tudora.

Po śmierci Davida Tudora w 1996 roku, członkowie kolektywu Composers Inside Electronics kontynuują jego dzieło w odniesieniu do najnowszych trendów w dyscyplinach sztuki, które do życia powołał Tudor. W 2009 stworzyli instalację „Rainforest V”, w ramach której każdy z kompozytorów zaprojektował zbiór obiektów/rzeźb, funkcjonujących jednocześnie jako instrument i głośnik, oraz przygotował własny materiał dźwiękowy, aby ukazać charakterystykę rezonansową owych przedmiotów. „Rainforest V” to projekt znajdujący się na cienkiej granicy między obiektem, environmentem a swoistym performansem. Jakkolwiek go ujmiemy, jego odbiór zależy od indywidualnego doświadczenia oraz trajektorii swobodnie przemieszczającej się w przestrzeni wystawienniczej publiczności.

Historia powstania utworu „Rainforest”

1965-66

Tudor pracuje nad głośnikami rezonansowymi do utworu „Bandoneon ! (silnia)”, wykonanego podczas „Dziewięciu wieczorów teatru i inżynierii” w 1966 r.

1968 – Rainforest

Tudor otrzymuje zamówienie na nowy utwór dla zespołu tańca Merce Cunningham Dance Company pt. „Rainforest”. Premiera odbywa się w marcu 1968 r. w Buffalo. Tudor i Gordon Mumma wykonują utwór z wykorzystaniem od 3 do 8 obiektów wielkości blatu od stołu oraz wzmacniacza. Utwór ten będzie później znany jako oryginalny „Rainforest” bądź „Rainforest I”. Utwór pozostał w repertuarze zespołu Cunninghama i był wielokrotnie wznawiany aż do 2011 r. Szczególną popularność zyskał dzięki wykorzystaniu jako scenografii wypełnionych helem poduszek Mylar zaprojektowanych przez Andy’ego Warhola, a także dzięki kostiumom projektu Jaspera Johnsa i sugestywnej muzyce.

1969-70 – Rainforest II

Tudor tworzy nową wersję utworu z wykorzystaniem obiektów rezonansowych z nagraniami głosu. Jak sam mówi:

„W drugiej wersji zależało mi na wprowadzeniu do systemu głosu, wykorzystaniu naturalnego rezonansu obiektu i jego dalszego wzmocnienia. Jest to swego rodzaju filtr mechaniczny” (cytat pochodzi z wywiadu z Davidem Tudorem, rozmawiał Teddy Hultberg, 1988 r.).

Obecnie nie istnieją żadne nagrania tej wersji w wykonaniu na żywo bądź studyjnym.

1972 – Rainforest III

W 1972 r. Tudor stworzył trzecią wersję utworu, wykonywaną na europejskim tournée z Johnem Cagem.

Jak mówił Tudor: „W trzeciej wersji musiałem poradzić sobie z możliwością wprowadzenia dowolnych dźwięków do danego przetwornika. Przygotowałem system do wykonania jednocześnie z „Mureau” Johna Cage’a. Tego rodzaju utwór ciągle się zmienia, więc musiałem zadbać o swego rodzaju kontynuację. Jako źródło wykorzystałem dźwięki z taśmy, ale z

możliwością mieszania ich i rozdzielania na różne kanały na wyjściu” (cytat pochodzi z wywiadu z Davidem Tudorem, rozmawiał Teddy Hultberg, 1988 r.).

1973 – Rainforest IV

Utwór powstał w ramach warsztatów prowadzonych przez Tudora latem 1973 r. w New Music w stanie New Hampshire.

W warsztatach udział wzięli John Driscoll, Phil Edelstein, Linda Fisher, Greg Kramer, Martin Kalve, Ralph Jones, Susan Palmer, Bill Viola oraz David Tudor.

W tej opartej na wspólnym działaniu wersji każdy z wykonawców projektuje i buduje własne obiekty i przygotowuje odpowiednie źródła dźwięku wraz z niezbędnym sprzętem. Utwór był wykonywany przez Composers Inside Electronics od 1973 r. łącznie ponad 150 razy w 45 miejscach na całym świecie. Do wykonania służy od 12 do 40 obiektów rezonansowych. Do 1981 r. utwór „Rainforest IV” nosił tytuł „Rainforest”, po czym tytuł zmieniono na „Rainforest IV”.

2009 – Rainforest V

Ta wersja została stworzona przez Composers Inside Electronics (John Driscoll, Phil Edelstein i Matt Rogalsky) jako samodzielna instalacja. Premiera miała miejsce w 2009 r. w Laboratorio Arte Alameda w Mexico City, a w 2011 r. instalacja powstała również na nowojorskiej Governors Island.

„Rainforest V” może stanowić tymczasową lub stałą instalację z wykorzystaniem od 12 do 60 obiektów.

Uruchomieniu „Rainforest V” w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie towarzyszyć będzie rozmowa z Johnem Driscollem i Philem Edelsteinem z Composers Inside Electronics oraz wykonanie wielokanałowej kompozycji „Microphone” Davida Tudora (1970) i „Impulsions” Phila Edelsteina (2015) w wykonaniu Composers Inside Electronics w audytorium Muzeum.

Miejsce:

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
ul. Pańska 3
00-124 Warszawa
www.artmuseum.pl

Godziny otwarcia:

wtorek–niedziela 12–20
wstęp bezpłatny

Kontakt dla mediów:

prasa@artmuseum.pl